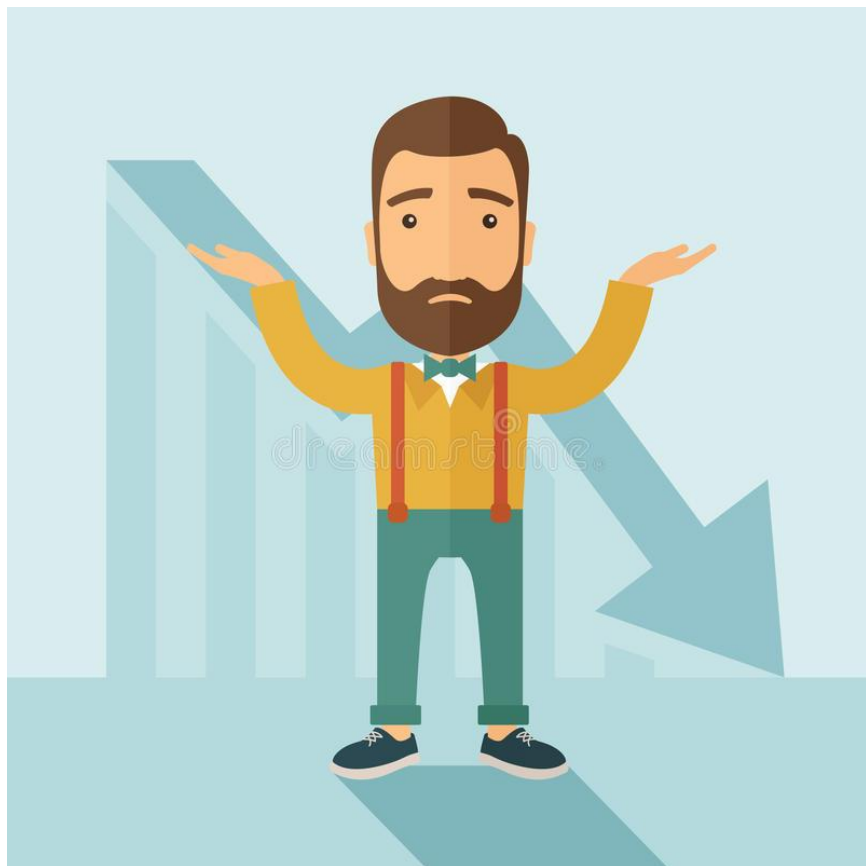

Моделі та методи прогнозування банкрутства підприємств України

Виконала:
студентка гр. КА-43
Дорундяк Ксенія

Науковий керівник:
к.т.н., доц. Тимощук О.Л.

Актуальність теми

- * Зростаючий рівень банкрутства українських підприємств та наявність проблем в прогнозуванні та визначенні ймовірності банкрутства.
- * Важливість попередження банкрутства підприємства заздалегідь, на етапах його зародження.
- * Наявність достовірних методик оцінки фінансового стану українських підприємств підвищує інвестиційну привабливість України.
- * Велика кількість непрогнозованих банкрутств підвищує фінансові ризики для вітчизняних та зарубіжних інвесторів.

Динаміка банкрутства українських підприємств

Аналіз існуючих моделей та методів прогнозування

Методи дискримінантного аналізу

- Альтмана
- Бівера
- Спрінгейта
- Терещенка
- Ліса
- Матвійчука

Порівняльні та якісні методики

- Аргенті (A-score)
- Ковальова

Об'єкт та предмет дослідження

Об'єкт дослідження – аналіз показників фінансового стану підприємств України.

Предмет дослідження – комплекс економіко-математичних моделей оцінки схильності підприємств України до банкрутства.

Постановка задачі

- * аналіз основних моделей та методів обчислення ймовірності банкрутства та оцінювання перспектив їх застосування в українській практиці;
- * визначення переваг, недоліків та практичної значимості розглянутих моделей у сучасних умовах господарювання;
- * розробка та навчання моделі нейронної мережі;
- * проведення порівняльного аналізу із моделями, адаптованими до української економіки.

Модель Терещенка

$$Z = 1.5K_1 + 0.08K_2 + 10K_3 + 5K_4 + 0,3K_5 + 0,1K_6$$

K_1	Відношення коштів до залученого капіталу
K_2	Відношення валюти балансу до залученого капіталу
K_3	Відношення балансового прибутку до валюти балансу
K_4	Відношення балансового прибутку до виручки від реалізації продукції
K_5	Відношення виробничих запасів до виручки від реалізації продукції

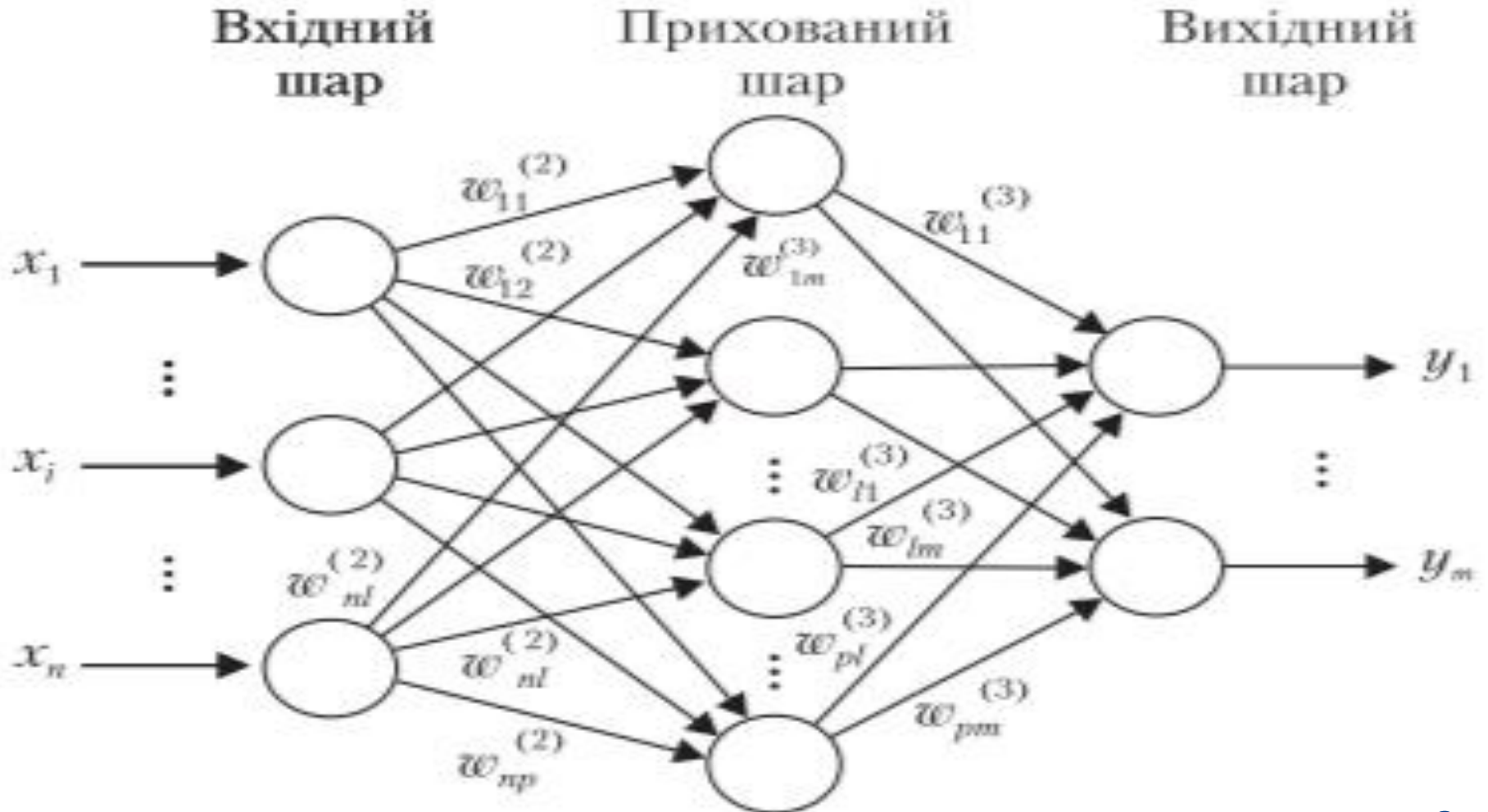
Модель Матвійчука

$$Z = 0.033X_1 + 0.268X_2 + 0.045X_3 - 0.018X_4 - 0.004X_5 - 0.015X_6 + 0.702X_7$$

X_1	Мобільності активів
X_2	Оборотності кредиторської заборгованості
X_3	Оборотності власного капіталу
X_4	Окупності активів
X_5	Забезпеченості власними оборотними засобами
X_6	Концентрації залученого капіталу
X_7	Покриття боргів власним капіталом

Модель нейронної мережі

Основні фінансові показники діяльності підприємства

Назва	Характеристика
Коефіцієнт трансформації(оборотності активів)	Демонструє ефективність використання активів компанії
Коефіцієнт рентабельності активів	Ефективність використання активів компанії для генерації прибутку
Коефіцієнт швидкої ліквідності	Здатність компанії вчасно погасити свої короткострокові зобов'язання з допомогою високоліквідних активів
Коефіцієнт фінансової незалежності	Яку частину своїх активів компанія здатна профінансувати за рахунок власних фінансових ресурсів
Частка оборотних виробничих фондів в обігових коштах	Відношення оборотних виробничих активів до оборотних активів загалом

Класифікація рівнів кризового стану підприємства

- 1) підприємства з гарним запасом фінансової стійкості;
- 2) підприємства, які демонструють деяку ступінь ризику банкрутства;
- 3) підприємства з високим ризиком банкрутства.

Матриця помилок моделі нейронної мережі

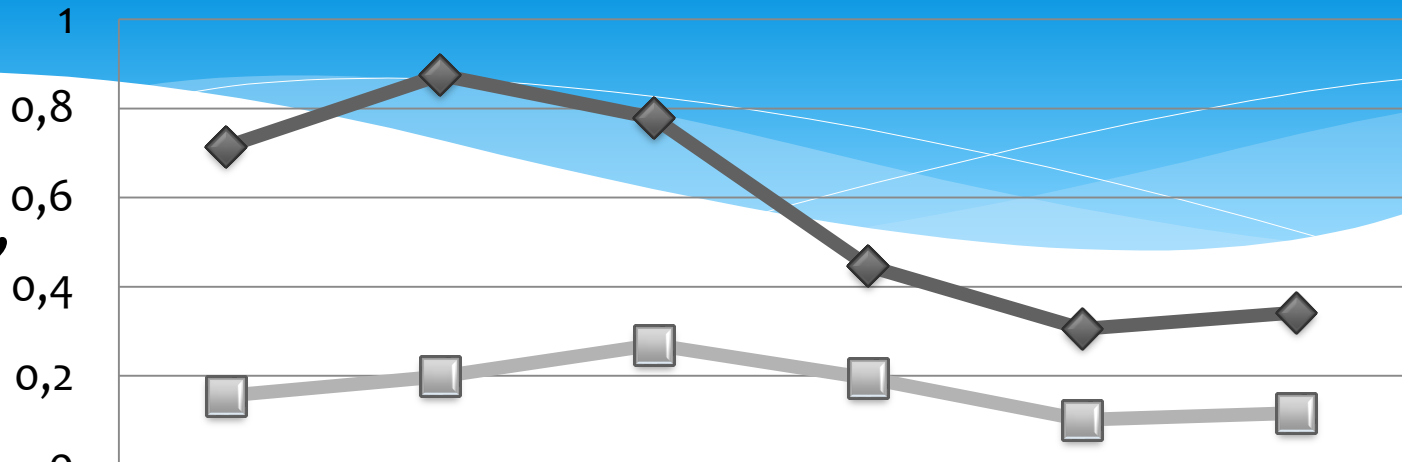
Клас кризи	1	2	3
1	18	0	0
2	1	9	0
3	0	0	15

Для побудови та навчання нейронної мережі була обрана мова програмування **Python** із використанням бібліотеки `scikit-learn` та функції `MLPClassifier`.

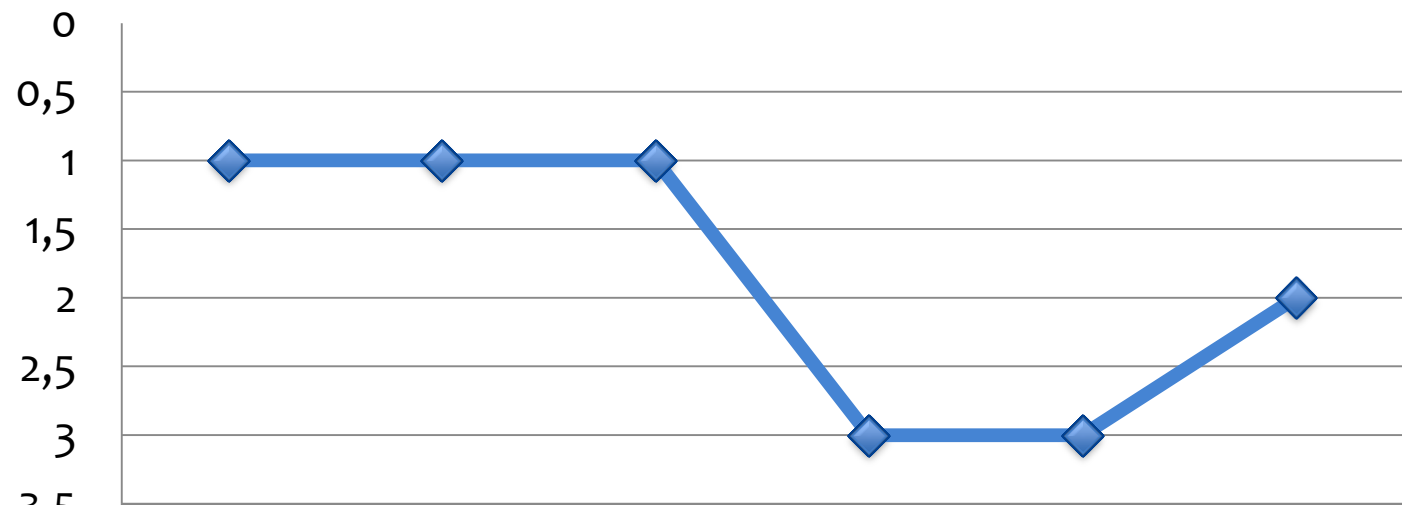
Навчальна вибірка складається з **43** спостережень підприємств різних галузей, які мають різний фінансовий стан з метою їх класифікації до різних кризових категорій.

Точність моделі склала **97,7%**, що є свідченням високої достовірності прогнозування.

ПАТ "Оболонь"

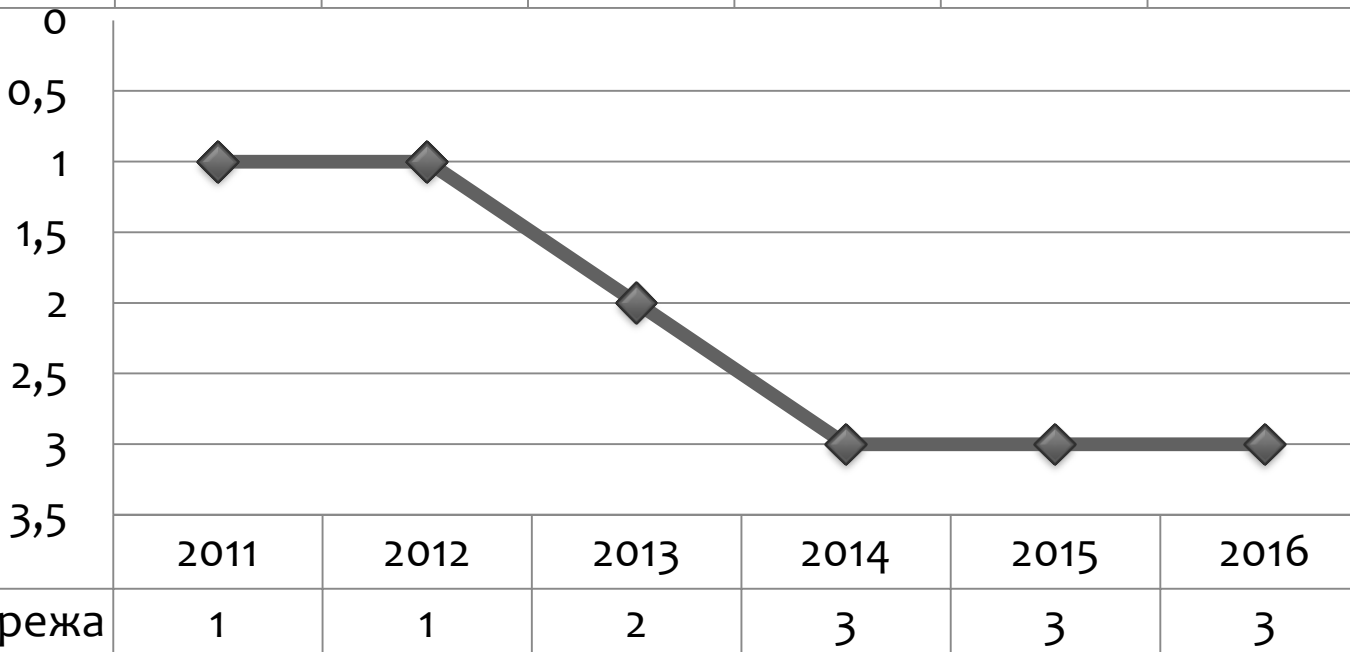
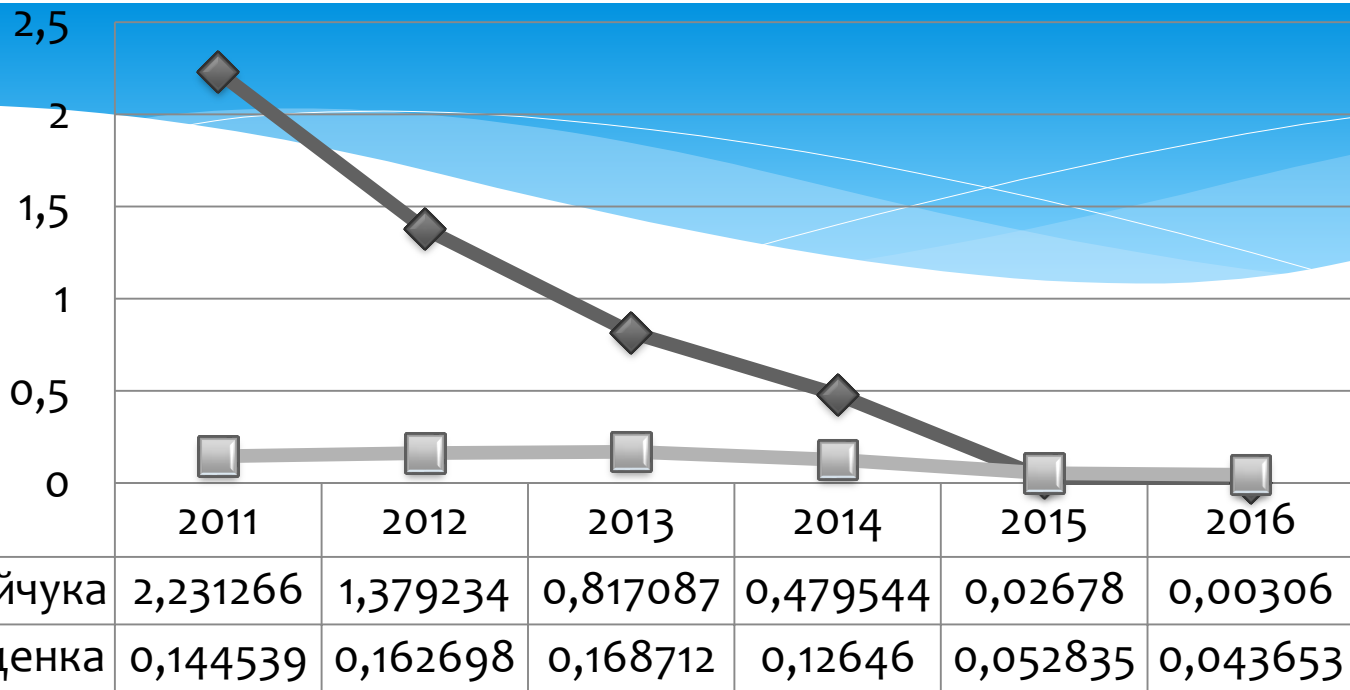

	2011	2012	2013	2014	2015	2016
◆ Модель Матвійчука	0,71379	0,874693	0,778678	0,446313	0,305367	0,341731
■ Модель Терещенка	0,155311	0,198236	0,269563	0,194998	0,101242	0,116421

	2011	2012	2013	2014	2015	2016
◆ Нейронна мережа	1	1	1	3	3	2

ПАТ "АВК"

Висновки

- ✓ Проаналізовано зарубіжні та вітчизняні моделі та методи прогнозування банкрутства.
- ✓ Побудовано модель нейронної мережі та проведено навчання на даних 43 підприємств України.
- ✓ Проведено компаративний аналіз моделі нейромережі із моделями Терещенка та Матвійчука на прикладі відомих українських компаній.
- ✓ При виконанні подальших досліджень доцільно створити моделі, у яких оцінювання фінансового стану показників українських підприємств базується на вітчизняних стандартах обліку та звітності, та які враховували б специфіку галузі та характерні особливості конкретних підприємств.

Публікації

- 1) Тимощук О.Л., Дорундяк К.М. Оцінювання ймовірності банкрутства підприємств за допомогою дискримінантного аналізу та нейронних мереж. *Системні дослідження та інформаційні технології*. 2018. №2.
- 2) Тимощук О.Л., Дорундяк К.М. Порівняльний аналіз методів прогнозування банкрутства підприємств України. Системний аналіз та інформаційні технології: матеріали 20-ї Міжнародної науково-технічної конференції SAIT 2018, Київ, 21 – 24 травня 2018 р. Київ: ННК “ІПСА” НТУУ “КПІ ім. І.Сікорського”, 2018. С. 155.
- 3) Semenchenko N., Dorundiak K. Bankruptcy forecasting of Ukrainian enterprises. *Економічний вісник НТУУ “КПІ ім. І.Сікорського”*. 2018, №15.
- 4) Dorundiak K. Comparative analysis of methods of bankruptcy forecasting for Ukrainian companies. The nonlinear analysis and applications 2018: Materials of 4th international scientific conference (04-06 April, 2018, Kyiv). Kyiv: NTUU “Igor Sikorsky KPI”, 2018. p.19.

Дякую за увагу!